

ÅRSREDOVISNING OCH
REVISIONSBERÄTTELSE
FÖR ÅR 1947

ORDINARIE BOLAGSSTÄMMA hålles å Stockholms Enskilda Banks huvudkontor, Stockholm, torsdagen den 15 april 1948 kl. 9.15 f. m. För rätt till deltagande i bolagsstämmans förhandlingar fordras enligt bolagsordningen anmälan hos styrelsen senast kl. 16 tredje dagen före bolagsstämman. Den utdelning som kan komma att beslutas av bolagsstämman tillhandahålles hos Stockholms Enskilda Bank AB i Stockholm mot kupong nr 11.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen för Aktiebolaget Atlas Diesel får härmed avgiva berättelse över bolagets verksamhet under år 1947.

Efterfrågan på bolagets produkter har under året varit mycket god, och värdet av ingångna beställningar överträffar fjolårets siffra. Orderbeståndet var vid årets slut högre än vid samma tid föregående år.

Företaget har mött stora svårigheter i sina strävanden att öka leveranserna i takt med de ingående beställningarna, och det har främst till följd av knapphet på yrkeskunniga arbetare tyvärr icke varit möjligt att uppnå de resultat, som den utbyggda och moderniserade maskinparken annars skulle ha medgivit. Mot slutet av året har sätillvida en förbättring inträtt som den nya hostadsbebyggelsen i företagens närhet underlättat nyrekryteringen av arbetskraft. Denna förbättring fortsätter allteftersom bebyggelsen fortskrider, och då företaget därtill kan räkna med ett tillskott av italienska arbetare under 1948, te sig framtidsutsikterna i detta avseende betydligt ljusare.

Antalet avlönade arbetare uppgick under året till i medeltal 1.161 mot 1.144 föregående år. Utbetalade arbetarlöner uppgingo till 7.332.347 kronor mot 6.401.397 kronor år 1946. Medeltalet övriga i bolagets tjänst anställda personer var 632 mot 588 år 1946. Till månadsavlönad personal har under året utbetalats 5.221.515 kronor, till styrelse, verkställande direktör och övriga företagsledare 384.783 kronor.

Beträffande resultatet av årets rörelse har bolaget tack vare en i förhållande till föregående år något högre fakturering uppnått en större bruttovinst. Som av vinst- och förlusträkningen framgår motväges denna emellertid av minskade extraordinära intäkter samt ökade omkostnader och skatter, vilket medför en från 2.703.329 kronor till 1.505.838 kronor minskad nettovinst.

Avskrivningarna ha i bokslutet verkställts enligt följande grunder:

Fabriksbyggnader av sten	med	2½ %	av anskaffningsvärdet
»	» trä	» 5 %	»
Bostadsbyggnader	» »	» 2 %	»
Provisoriska träbyggnader	» 20 %	»	»

Under året anskaffade maskiner och inventarier ha helt avskrivits.

Till förklaring av mera betydande förändringar i balansräkningen kan nämnas, att bolaget förvärvat ett c:a 30.000 kvm stort markområde, som gränсар till de egna fastigheterna i Sickla. Detta område avser bolaget snarast möjligt överlåta på ett nybildat företag, Aktiebolaget Sicklahus, i vars regi den tidigare nämnda bostadsbebyggelsen bedrivs. En mindre bostadsfastighet i Boo socken har under året förvärvats i avsikt att bereda bostad åt anställda.

I Aktiebolaget Sicklahus har bolaget tecknat aktier till ett belopp av 200.000 kronor, vilket återspeglas i en motsvarande ökning av det bokförda värdet av aktier i dotterbolag.

Bolaget har under året tecknat aktier för nominellt 1.000.000 kronor och förlagsbevis för 400.000 kronor i ett nybildat aktiebolag, Injector Company AB, som övertagit Hesselman Motor Corporation's anläggningar och tillverkning av bränslepumpar vid Hammarby Industriområde. Avsikten med denna investering har varit dels att koncentrera den tekniska utvecklingen av nu förefintliga konstruktioner gällande bränslepumpar, dels även att genom en överflyttning av den egna bränslepumptillverkningen till det nya företaget frigöra arbetstimmar i Sicklaverkstäderna för andra uppgifter.

Av de tillgångar, som genom denna transaktion tillföllö Injector Company AB, ha i sin tur till vårt företag överlåtits alla motorpatent och samtliga aktier i det engelska bolag, Hesselman Motor Corporation Limited, som innehar motsvarande engelska och franska patent.

I Norge har A/S Atlas Diesel numera övertagit ensamförsäljningen för samtliga bolagets produkter, vilket medfört, att en viss lager-

hållning i Oslo blivit nödvändig. Detta förhållande återspeglar sig i en ökad kreditgivning till dotterbolagen.

För bedrivandet av en effektiv ackvisionsverksamhet i Frankrike har en egen försäljningsorganisation byggts upp i Paris. Verksamheten, som bedrivs i bolagsform under namnet Atlas Polar, har redan under det gångna året visat goda resultat.

Den stora ökningen av fordringar hos andra anslutna bolag beror främst på att Delfos Limited, Benoni, övertagit hela vårt konsignationslager i Sydafrika och dessutom avsevärt ökat sina inköp från Sverige. Till stegringen bidraget bl. a. även det tidigare omnämnda förlagslånet till Injector Company AB.

De anslutna företagens resultat kunna anses tillfredsställande och till belysande av det största bolagets, Björneborgs Jernverks AB, ställning bifogas dess balansräkning per 31 december 1947.

De krav på en större produktionsvolym, som de oavbrutet ökade beställningarna ställa, ha haft till följd en betydligt stegrad materialanskaffning. Detta tillika med högre tillverkningskostnader och stockningar i tillverkningen på grund av försenade leveranser av vissa för produktionen väsentliga råmaterial och detaljer är orsaken till den anmärkningsvärt stora lagerökningen. Lagren äro bokförda till betryggande värden.

Angående årets resultat och bolagets ställning i övrigt hänvisas till närslutna vinst- och förlusträkning och balansräkning.

Med avseende på utsikterna för innevarande verksamhetsår kan nämnas, att orderingången fortfarande är god och att de förbättrade utsikterna till ökad tillverkning borde, om ej oförutsedda svårigheter uppstå, ge anledning till förhoppningar om ett gott rörelseresultat för 1948.

Beträffande dispositionen av de till bolagsstämmans förfogande stående vinstmedlen, nämligen

från föregående år balanserade	Kr.	309.026: 35
genom uppboordsreformen frigjord skattereserv ..	»	300.000: —
tillika med 1947 års vinst	»	1.505.838: 41
		<hr/>
	sammanlagt	Kr. 2.114.864: 76

föreslår styrelsen, att

till aktieägarna utdelas 7 % med Kr. 711.165: —

till skuldregleringsfond avsättes . . . » 165.000: — » 876.165: —

samt att i ny räkning överföres ..... Kr. 1.238.699: 76 |

BALANSRÄKNING

<i>Tillgångar</i>		Kronor
Anläggningstillgångar		
Fabriksfastigheter	6.552.450:—	
Bostadsfastigheter	1.245.182:—	
	<u>7.797.632:—</u>	
Avgår: Förnyelsefond	2.704.632:—	
	<u>5.093.000:—</u>	
Maskiner och inventarier	11.591.273:—	
Avgår: Förnyelsefond	11.591.272:—	
	<u>1:—</u>	5.093.001:—

Investeringar i anslutna företag

Aktier i dotterbolag	1.500.006:—	
» » andra bolag	1.000.001:—	
Fordringar hos dotterbolag	2.152.389:06	
» » andra bolag	4.471.209:94	9.123.606:—

Omsättningstillgångar

Råmaterial	5.104.820:—	
Varor under tillverkning	5.852.322:—	
Hel- och halvfabrikat	8.131.573:—	
	<u>19.088.715:—</u>	
Kundfordringar	3.791.157:95	
Övriga fordringar	1.605.933:38	
	<u>5.397.091:33</u>	
Aktier och obligationer	3.001:—	
Accepterade växlar	5.649:97	
Kassa, bank och postgiro	803.031:26	
	<u>311.682:23</u>	25.297.488:56
	<u>Kronor</u>	<u>39.514.095:56</u>

Aktieförteckning

1.000 aktier à Fmk 1.000:— i Atlas Tryckluftmaskiner AB, Helsingfors	1:—
102 aktier à Ptas 500:— i Atlas Diesel S.A.E., Madrid	1:—
100 aktier à n. kr. 270:— i A/S Atlas Diesel, Oslo	1:—
Andel à 30.000:— Pfrcs i Atlas Polar S.A.R.L., Paris	1:—
39.996 aktier à £ 1:— i Atlas Diesel Co., Ltd., Wembley	1:—
15.000 aktier à Kr. 100:— i Björneborgs Jernverks AB, Björneborg	1.300.000:—
1.000 aktier à £ 1:— i Hesselman Motor Corp., Ltd., London	1:—
2.000 aktier à Kr. 100:— i AB Sicklahus, Nacka	200.000:—
156.000 aktier à 5/— i Delfos Ltd., Benoni, Sydafrika	1:—
10.000 aktier à Kr. 100:— i Injector Company AB, Stockholm	1.000.000:—
100 aktier à Kr. 50:— i Rederi AB Göteborg—Frederikshavn-Linjen, Göteborg	1:—
	<u>Kronor</u> <u>2.500.008:—</u>

per den 31 december 1947

Skulder

Eget kapital		Kronor
Aktiekapital	10.159.500: —	
Reservfond	2.031.900: —	
Dispositionsfond	1.000.000: —	
	<u>13.191.400: —</u>	
Vinstmedel		
Vinst enligt balansräkningen den 31 december 1946	2.781.141: 35	
Avgår: 7 % utdelning	711.165: —	
Avsättning till reservfonden	1.015.950: —	
» » dispositionsfonden	745.000: —	
Från 1946 kvarstående vinstmedel	309.026: 35	
Frigjord skattereserv	300.000: —	
1947 års vinst	1.505.838: 41	
	<u>2.114.864: 76</u>	15.306.264: 76
Långfristiga skulder		
3½ % Obligationslån av år 1941	3.310.000: —	
AB Atlas Diesels Pensionsstiftelse		
Stiftelsens kapital vid årets början	1.274.807: —	
Avgår under året betalda pensioner	69.712: 68	
	1.205.094: 32	
Tillkommer 4 % räntegottgörelse för år 1947	49.835: 68	
	<u>1.254.930: —</u>	4.564.930: —
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	2.223.407: 89	
Förskott från kunder	10.463.952: 34	
Skulder till dotterbolag	1.932.120: 78	
» » övriga	1.747.426: 40	
1948 års amortering å 3½ % obligationslån	198.000: —	
Bankskulder	2.557.993: 39	
Ogulden skatt och beräknad kvarstående skatt	520.000: —	19.642.900: 80
	<u>Kronor</u>	<u>39.514.095: 56</u>

Ställda panter

Fastighetsinteckningar	4.700.000: —
Förlagsinteckningar	6.800.000: —
Depositionsbevis	643.600: —

Ansvarsförbindelser

Diskonterade växlar	5.556: 32
Övriga ansvarsförbindelser	7.009.742: 84
Sammanlagda beloppet av under året utbetalade pensioner, utgående på grund av förpliktelse, vilka ej upptagits som skuld i balansräkningen eller motsvaras av där upptagen skuld till pensionsstiftelse	55.085: 55

VINST- & FÖRLUSTRÄKNING

för år 1947

	Kronor
Vinst av rörelsen	7.016.066: 17
Förvaltningskostnader	1.780.127: 81
	<u>5.235.938: 36</u>

Extraordinära intäkter

Influtna tidigare avskrivna fordringar efter avdrag av årets avskrivningar	2.924: 06	
Vinst å försälda maskiner	95.020: —	97.944: 06
		<u>5.333.882: 42</u>

Avskrivningar

Byggnader	214.466: —	
Arbetsmaskiner och bilar	2.407.821: —	2.622.287: —
		<u>2.711.595: 42</u>

Inkomsträntor

Räntor från dotterbolag	54.113: 46	
» » övriga	52.556: 96	
Utdelning å aktier i dotterbolag	—	
» » » » andra bolag	8.258: 50	114.928: 92
		<u>2.826.524: 34</u>

Utgiftsräntor

Räntor till dotterbolag	—	
» » övriga	267.620: 93	267.620: 93
		<u>2.558.903: 41</u>

Preliminärskatt och beräknad kvarstående skatt .. 1.053.065: —

Återstår nettovinst kronor 1.505.838: 41

Stockholm den 12 mars 1948.

M. Wallenberg

F. G. Liljenroth

C. Tarras Sällfors

H. Pyk

Walter Wehtje

Under hänvisning till vår revisionsberättelse intyga vi, att ovanstående balanssamt vinst- och förlusträkningar överensstämmer med bolagets räkenskaper.

Olof Regnstrand

L. T. Bohlin

REVISIONSBERÄTTELSE

FÖR AKTIEBOLAGET ATLAS DIESEL

Undertecknade, som utsetts att granska bolagets räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning under år 1947, få över vår granskning avgiva följande berättelse.

Vi hava tagit del av bolagets räkenskaper, styrelsens och verkställande direktörens årsredovisning, protokoll och andra handlingar, som lämna upplysning om bolagets ekonomi och förvaltning.

Räkenskaperna hava siffergranskats av Bohlins Revisionsbyrå Aktiebolag.

Enär de slutliga redovisningshandlingarna ännu icke inlutit från ett flertal dotterbolag, har bolaget icke kunnat fullgöra de i § 101 mom. 2 och 3 samt § 104 aktiebolagslagen givna föreskrifterna. Vi hava emellertid erhållit en med stöd av vissa preliminära bokslut eller räkenskapssammandrag lämnad muntlig koncernredogörelse och anse därför, att den föreslagna vinstutdelningen, med hänsyn till koncernens resultat, icke får anses stå i strid mot god affärsed.

AKTIEBOLAGET ATLAS DIESELS PENSIONSSTIFTELSE, som är en s. k. fri stiftelse, har jämväl varit föremål för granskning.

Då vår revision icke givit anledning till anmärkning, tillstyrka vi, att bolagsstämman

godkänner styrelsens åtgärd att till disponibla vinstmedel överföra den frigjorda skattereserven;

fastställer den av styrelsen och verkställande direktören upprättade samt av oss påtecknade balansräkningen;

beviljar styrelseledamöterna och verksällande direktören ansvarsfrihet för förvaltningen under år 1947 samt

disponerar till förfogande stående vinstmedel enligt styrelsens och verkställande direktörens förslag, vilket även innefattar stadgad avsättning till skuldregleringsfond.

Sickla den 24 mars 1948.

L. T. Bohlin

Olof Regnstrand

Auktoriserade revisorer

BALANSRÄKNING

per den 31 december 1947 för
BJÖRNEBORGS JERNVERKS AB

Tillgångar

Anläggningar		Kronor
Skogs- och jordbruksfastigheter	169.774: —	
Industrianläggningar och bostäder	2.745.179: —	
Maskiner och ugnar	<u>2.990.597: —</u>	5.905.550: —
Investering i dotterbolag		
Aktier	10.000: —	
Fordringar	<u>549.003: 01</u>	559.003: 01
Rörelsetillgångar		
Råmaterial	493.472: —	
Hel- och halvfabrikat	490.931: —	
Fordringar	1.161.431: 88	
Aktier	15.732: 40	
Kassa och banktillgodohavanden	<u>35.354: 33</u>	2.196.921: 61
	Kronor	<u>8.661.474: 62</u>

Skulder

Eget kapital		
Aktiekapital		1.500.000: —
Reservfond		300.000: —
Balanserad vinst	376.530: 13	
Årets vinst	<u>84.992: 48</u>	461.522: 61
		<u>2.261.522: 61</u>
Långfristiga skulder		
Obligationslån	1.250.000: —	
Förlagslån	<u>1.000.000: —</u>	2.250.000: —
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder m. m.	1.768.309: 57	
Innestående lön och semesterersättning	131.325: 44	
Skattereserv	18.000: —	
Bankskulder	<u>2.232.317: —</u>	4.149.952: 01
	Kronor	<u>8.661.474: 62</u>

Stockholm
A.-B. Ikatryok
1948